

התכה

הלכות עירובין שצג-שצד

ואפילו נאכל עירובי בבין השמשות קנה עירוב (ובדיעבד¹⁰) כי בין השמשות הוא ספק לילה ושמן נכנס כבר תחלת השבת וספק דברי סופרים להקל¹¹.

ואפילו עירב לשנים לאחר עירב מבעוד יום ונאכל עירובי בין השמשות ולאחר עירב בין השמשות ונשאר עירובי קיים עד שחשכה שניהם קנו עירוב¹² שלארתו שנאכל עירובי בין השמשות או חושבין שבין השמשות הוא לילה ולארתו שעירב לו בין השמשות או חושבין שבין השמשות הוא יום שאין מערבין משתהשך¹³ ואע"פ שעירב לשניהם בבין השמשות אחר עירב הן ב' קולות הסותרות זו את זו¹⁴ אין בכך כלום כיון שהם לשני בני אדם אבל אם עירב לאחר בין השמשות ונאכל העירוב בין השמשות לא קנה עירוב ואין מקילין כל כך לומר שברגע שעירב היה עדיין יום וכשנאכל היה כבר לילה וכבר קנה עירוב¹⁵:

שצד ספק עירוב מה דינו ובו ג' סעיפים:

א ספק עירוב כגון ספק אם היה קיים בין השמשות אם לאו מותר שספק דברי סופרים להקל¹⁶ והוא שהניחו שם ואירע בו ספק אבל ספק אם הונח שם אם לאו אמורי¹⁷:

ב צורך שיהא העירוב בין השמשות במקום שראוי ליטלו ולאכולו לפיכך אם נפל עליו גלי ואינו יכול ליטלו עד שיהפור כמרא וקרדום¹⁸ אינו עירוב מפני שהפירה זו היא מלאכה גמורה של תורה¹⁹ ואסורה אפילו בבין השמשות אבל דבר שהוא משום שבות לא גזרו עליו בין השמשות לצורך מצוה כמו שנתבאר בס"א והעירוב ג"כ הוא צורך מצוה כדי שלא יטלמלו באיסורי²⁰ כמו שנתבאר בס"י שם²¹:

ג נתנו במגדל ונעל בפניו ואבד המפתח²² קודם שחשכה אם אי אפשר להוציא משם העירוב אלא אי"כ יעשה מלאכה²³ גמורה²⁴ הרי זה כמי שאבד ואינו עירוב שהרי אי אפשר לאכול.

ואם נמצא המפתח בשבת אם היה במקום שיכול להביאו בלא מלאכה של תורה הרי זה עירוב²⁵ ואע"פ שלא היה המפתח בידו בין השמשות כיון שצמצו הוא שימצאנו אנו החשבים אותו כשמצאו כאלו היה בידו²⁶ למפרע:

כד כיון חלושין רמיא שם. עיין מ"א סוף ס"י דס (שלתחלה לא יבוא לערב בין השמשות). וסי' (תד) נ"ן ס"ק י"א (ראה מ"מ רצונים). וסי' ריש ס"י וסא ס"ק ב.

כה שבת לה' א.

כו רבה שבת דלד, א. מור ושילע ס"ג.

כז רש"י שם ר"ה ענחם. מור ושילע שם.

כח כקשיית הדיישה ס"ק ב.

כט הרב רבינו יונה. הובא כדא"ש שבת פ"ב ס"י כב. שו"ע שם. פ"ז ס"ק ה.

סימן שצד

א משנה עירובין לה, א כרכי יסו רובו שמעקן מור ושילע ס"א.

ב מור ושילע שם. עיי' מ"א ס"ק א.

ג חושנה שם. מור ושילע שם.

ד גזרתי שם. מור ושילע שם.
ה רש"י במשנה שם ר"ה נפל. ובדלעיל ס"י של ס"א, כיון שהיא בכלים שדרך לחפור בהם. וראה גם לעיל ס"י שעב ס"ד.

ו סעיף ב. וז"ל לעיל ס"י שעב ס"ה. וראה לעיל ס"י שמב שהוא נמסק צורך שבת. וראה לעיל ס"י שמב ס"ג. שמכל מקום לא התירו בה פחות פחות מר' אמות, זה עוקר זה מניח ולאכזר הד.

ז ת"ח פ"א ה"ב. ב"י במקו הסניף מ"א ס"ק ב. ט"ז ס"ק ב.

ח סעיף יח. וראה גם לעיל שם.

ט חושנה עירובין דלד, ב. מור ושילע ס"ג.

י רמב"ם פ"א ה"ב. שו"ע שם.

יא מ"מ שם. שו"ע שם.

יב בדייתא שם לה, א. מור ומ"א סוף ס"ק ב.

יג חוסי' שם ר"ה בעיר. טור ומ"א שם.